Câteva expoziţii din luna Martie

de prof. G. OPRESCU

In sala mică a fundaţiei Dalles Miliţa Pătraşcu expune multe lucrări noi şi câteva din busturile de anii trecuţi, evident cele mai reuşite: Ciomac, Cella Delavrancea, monumentul lui Zamfir Arbore. Prima impresie este puţin uluitoare. Te vezi dintr'odată înconjurat de nenumărate capete mai mari şi mai mici, cele mai multe de persoane cunoscute, având totuşi ceva în fizionomie care le îndepărtează de prezent, care le dă aerul de a fi pregătite pentru nemurire. Curând însă te obişnueşti cu ele şi chiar cu punctul de vedere al artistei, de sigur una din sculptoriţele noastre cele mai inteligente şi mai personale. Te cuprinde numai decât o admiraţie pentru munca depusă, pentru efortul şi energia ce reprezintă.

Se spune că Despian face să pozeze modelele sale câte cincizeci sau şaizeci de şedinţe, cel puţin. De aceia producţia sa anuală este destul de redusă, dar miraculoasă, artă supremă şi viaţă în acela ştimp, impunându-se prin observaţia cea mai strictă a naturii, care de nimeni n'a fost dusă mai departe, dar şi prin ceva care spiritualizează, care ridică figura expusă la rangul de tip reprezentativ. Ar fi imposibil să pretindem Miliţei Petraşcu, pentru cele aproximativ treizeci de busturi, ca ele să fi fost adâncite şi studiate cu conştiinciozitatea unui Despian. De altfel, temperamentul său s'ar revolta la o astfel de metodă. D-sa este prea spontană, prea intuitivă, pentru a se supune unui astfel de tratament, oricare ar fi avantagiile lui. Metoda sa, căci şi dânsa are evident o metodă, este să accentueze ceeace i se pare unic, absolut caracteristic într'o figură, să scruteze cu atenţie această latură, şi să trateze mai expeditiv restul. De aici inegalitatea lucrărilor expuse, unele excelente cum sunt cele trei de care a fost vorba mai sus, la care aş adăoga bustul lui Panait Istrate, cel al d-nei Godeanu, cu totul remarcabil, capul de Bacantă, poate d-na Nasta, altele parcă rămase oarecum în stare de studiu.

La Ateneu expoziţiile Mützner şi Bacalu. Mützner este unul din interpreţii cei mai fideli ai Balcicului, nu numai ai peisagiului de acolo, ai locurilor care, graţie renumăratelor pânze ce le reprezintă au devenit familiare chiar celor ce nu le-au văzut, dar şi ai atmosferei, ai luminei din acest fericit colţ al Dobrogei. Mützner acum ca şi în expoziţiile sale imediat anterioare, are forţă şi delicateţă, după împrejurări, după subiect, uneori (mai rar), în aceeaşi pânză.

Astfel, în unele naturi moarte, multe pline de calităţi, primul plan, fructele sau florile, sunt energic redate, pe când, îndărătul lor apare peste un balcon sau o margine de fereastră, marea albastră, cerul de un gri palid, în lumina de seară, în contrast puternic cu ceeace ne oferă primul plan. O natură moartă, îndărătul căreia se vede un peisagiu de iarnă are aceiaşi valoare. Alteori tot tabloul este pus „pe decorativ". Mützner îşi aminteşte de experienţa sa japoneză de acum câtiva ani.

In genere pictura sa este largă, purtând uneori urme grase şi de formă pătrată, de cuţit. Alte ori însă ea e pictată prin învârtiri de pensulă, care lasă după ele dâre reliefate de materie, ca de pildă în cele două ţărmuri stâncoase de mare — un motiv pe care l'am întâlnit şi la Ştefan Popescu — două din cele mai puternice peisagii din expoziţie. Frumos pictat, cu tot rafinamentul necesar, cocoşul din „Târgueli de piaţă".

Bacalu este şi dânsul un fervent al Balcicului. Dar care din pictorii noştri n'a trecut prin acest loc privilegiat al artei, de care se va vorbi în viitor, cum se vorbeşte de anume localităţi din Bretagne sau de câteva sate din jurul Münchenului? D-sa expune mai ales peisage, vesele, nuanţate, în care verdele şi rozul se combină în chip satisfăcător. Bacalu iubeşte verdele şi se serveşte de această culoare cu îndemânare: dovadă, acel „Peisaj din Bucureşti" (No. 17), în care întâlnim atâtea nuanţe frumos gradate ale acestei culori. Daliele galbene şi roşii sunt un bun tablou de natură moartă.

In sala Sindicatului artelor frumoase, un grup de artişti din Baia-Mare expune pentru prima dată la Bucureşti. Intr'o înfrăţire profesională români şi minoritari, chiar şi un străin, sculptorul Merloe, ne invită să le admirăm lucrările, destul de nefavorabil prezentate (nu din vina lor) şi diferite dela artist la artist. Printre ei am fost izbit de calităţile reale ale tânărului Petre Abrudeanu. Este totdeauna o mare mulţumire pentru cronicarii plastici să descopere, în mijlocul unor lucrări mai indiferente, pe cele care se impun printr'o viziune nouă, prin talentul deosebit şi necunoscut al autorului lor. Abrudeanu este un pictor şi unul care promite. Desenul său e sigur, culoarea încă violentă (nu însă brutală) dar frumos armonizată, simţită de un ochiu care percepe toate fineţele. Iată un nume care n'ar trebui uitat.

Despre ceilalţi mi-ar fi mai greu să mă pronunţ. Zikerştie prezinta o temă; desenul său e sigur, dar ce colorit inadmisibil! Totul e strident, agresiv, vulgar. Uica Cassert Lula are un temperament mai calm şi un ochi mai simţitor. Acuarelele sale nu-s lipsite de graţie. Gheza Kovats apare cu picturi, care nu se deosebesc mult de stilul celorlalţi, şi cu gravură, unele în aramă, altele în lemn. Prefer pe acestea din urmă, mai simple, mai personale. Cele aquaforte sunt cam îmbâcsite, nu tocmai bine trase, puţin clare, monotone de aspect. Imi place însă să constat că d-sa este atras de acest gen nobil, aşa de puţin practicat la noi, puţin practicat, poate şi pentru că ne lipseşc cu totul amatorii care să-l înţeleagă.

O maşină care imită vocea omenească

Cu 11 clape se pot produce orice sunete

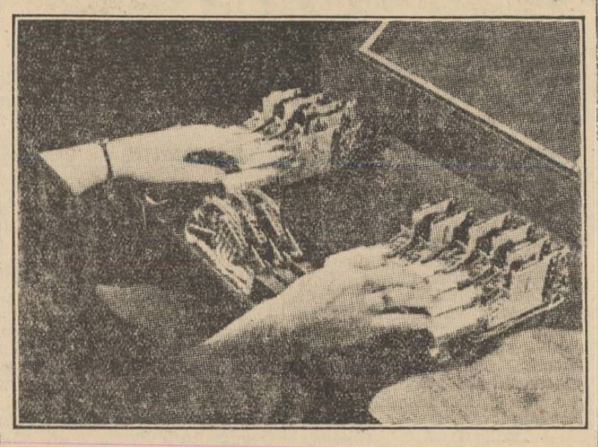

Claviatura simplă a maşinii care imită vocea omenească

In laboratorul de cercetări al lui „Bell Telephone Company" s'a născut de curând o maşină măiastră, una dintre cele mai ingenioase din câte a născocit mintea omului modern: o maşină în stare să imite vocea omenească. Gramofonul, aparatul de radio, filmul, reproduc vocea omenească după un model viu. Aparatul realizat le New-York crează însă o voce artificială pornind dela două materiale prime: un bâzâit continuu şi un şuerat produs de un amplificator de radio.

Un operator îndemânatec, apăsând repede pe mai multe clape şi o pedală, face să se amestece aceste două materiale prime sonore şi produce din ele vocale, monosilabe sau cuvinte întregi. Vocea omenească este imitată perfect. Doar urechile ascuţite observă un uşor accent, să-i zicem „electric".

Aparatul poate avea orice tonalităţi şi prin urmare poate imita voci de bărbaţi, femei sau copii. Fără sforţări prea mari din partea operatorului, aparatul mai poate imita mugetul vacii, răgetul leului, zumzetul albinei sau ciocănitul ciocănitoarei. O singură piedică: operatorul unui astfel de aparat are nevoie de un an şi mai bine ca să înveţe mânuirea clapelor şi pedalelor, şi are nevoie de încă un an sau doi ca să înveţe să cânte cu aparatul. De aceia, în laboratorul unde s'a născut această minune mecanică nu sunt azi decât patru oameni în stare s'o mânuiască la perfecţie. Aceşti patru oameni pot scoate din aparat orice sunete afară de două, cele două consonante de tranziţie l şi r. In limbile în care l şi r se întâlnesc des, aparatul vorbeşte cam peltic.

Din ce se compune acest organ vocal electric? Mai din nimic: o claviatură simplă, câteva lămpi de radio, un amplificator şi trei sau mai multe vorbitoare după mărimea sălii în care funcţionează.

Claviatura are 11 clape albe — 10 corespunzând diferitelor filtre electrice care produc vibraţiile sonore şi a 11-a potrivind volumul. Pedala schimbă înălţimea vocii şi o face să la orice modulaţie, după dorinţă, dela şoaptă până la strigăt. E drept că uneori, ca să producă un anumit sunet, operatorul trebuie să apese 5 clape în acelaş timp. Dar cu puţin exerciţiu el reuşeşte să lasă cu bine la capăt.

La ce va folosi această maşină — nu putem spune şi nici nu putem întrezări. Cântăreţi cu voci frumoase se vor naşte şi de acum înainte şi sperăm că lumea va preferă să-i vadă în carne şi oase, decât să asculte o maşină electrică. Există însă în omul modern o pasiune: pasiunea automatismului. Din ea s'a născut desigur maşina care imită vocea omenească.

Cum se va desfăşura

noua campanie sanitară

La 15 Martie a început noua campanie sanitară, întreprinsă de titularul departamentului sănătăţii, d. g-ral dr. N. Marinescu.

Intreaga acţiune pe care ministerul sănătăţii şi-o propune pentru anul 1939, urmează să se încadreze în mai multe etape:

1. Prima etapă, între 15 Martie şi 15 Aprilie, este consacrată tuturor pregătirilor necesare, în vederea activităţii ce intenţionează a se desfăşura.

O propagandă bine susţinută prin conferinţe referitoare la igiena individuală, alimentaţiune, locuinţă, sub toate aspectele ei (orientare, aşezare, compunere şi întrebuinţare) şi creşterea copiilor, conferinţe ce urmează să se ţină de către personalul medical existent pe tot cuprinsul ţării, în centrele rurale, unde sunt spitale rurale şi unde se vor aduce, prin îngrijirea autorităţilor, locuitorii mai multor sate la un loc, se va organiza prin îngrijirea medicilor primari de judeţe.

Cu concursul căminelor culturale şi acolo unde nu există cămine, cu concursul administraţiunii şi al reprezentanţilor diferitelor departamente, se va căuta să se încadreze acţiunea în obiceiul deja existent în poporul nostru, ca în preajma sărbătorilor Paştilor să se facă o revizuire completă de igienă şi salubritate a gospodăriilor, stabilindu-se pentru ultima săptămână din luna Martie o săptămână a igienei, în care, sub supravegherea factorilor sanitari, se va proceda la o minuţioasă acţiune de îndemn, de educaţiune şi de realizare a acestei igiene şi salubrităte a gospodăriilor şi a oamenilor, şi de asanarea satelor şi oraşelor.

2. A doua etapă, între 15 Aprilie şi 31 Mai, echipe sanitare, formate din medici stagiari şi personal sanitar auxiliar aflat pe zonă, vor acţiona, după aceleaşi instrucţiuni şi norme date de minister, după un program stabilit şi anunţat anterior, controlând şi punând la punct evidenţa sanitară pe anul în curs, stabilind cazurile de boale sociale, întocmind şi completând fişele de gospodărie, verificând îndeplinirea lucrărilor de salubritate, ce trebuiau să fie executate de anul trecut şi până în anul acesta, iar la nevoie întocmit programul pentru viitor.

Paralel cu această activitate, vor concura la profilaxia boalelor contagioase şi la profilaxia şi tratamentul boalelor sociale, alături de personalul sanitar de stat, aflat pe teritoriu.

Lucrările fiecărei echipe vor fi consemnate zilnic prin procese verbale, inscrise în registrul respectiv, procese verbale ce vor trebui să evidenţieze întreaga activitate a echipei.

3. A treia etapă se va desfăşura între 1 Iunie şi 1 Octombrie, în care, prin îngrijirea medicilor primari de judeţ, echipele formate din medici stagiari vor acţiona separat după felul şi numărul boalelor sociale aflate în judeţ, în care scop vor utiliza toate datele aflate la organele sanitare locale, toate puse la punct în cursul activităţii echipelor din a doua etapă.

Dela 1 Septembrie până la 1 Octombrie se va concentra o activitate deosebită, privind aplicarea de măsuri de igienă şi de profilaxie cât se poate mai complete în zona desemnată manevrelor.

4. Dela 1 Octombrie până la 30 Noembrie activitatea întregului corp medical se va concentra asupra elementului şcolar, iar ultima săptămână din Noembrie va fi din nou o săptămână a igienei, cu care ocaziune se va face din nou o revizuire a igienei şi salubrităţii gospodăriilor.

In afară de această acţiune sanitară, executată cu personalul sanitar aflat în stagiul militar şi completată cu elemente luate dela diferite formaţiuni sanitare, întreaga activitate a aparatului sanitar de stat va fi cât se poate mai mult îndreptată în direcţiunea igienei şi profilaxei, căutând să se realizeze în masa mare a populaţiunii româneşti un mediu de viéţuire cât mai favorabil desvoltării fireşti şi normale a poporului nostru şi cât mai puţin favorabil realizării condiţiunilor, care stânjenesc şi-i ameninţă viaţa.

O cercetare şi continuă orientare a condiţiunilor de viaţă a poporului, mai ales în mediul rural şi o intervenire cât mai promptă şi mai apropiată pentru a se îndrepta şi remedia toate obstacolele ce se pun unei bune stări sanitare, este singurul mijloc cu care putem să pregătim şi să realizăm rezultatele cele mai favorabile, referitoare la sănătatea noastră a tuturor.

In anul acesta ministerul sănătăţii îmbrăţişează cu un deosebit interes chestiunea alimentării cu apă a mediului rural şi în acest scop a şi pus la dispoziţia ţinuturilor sumele necesare pentru înfăptuirea a cca 1.000 de fântâni igienice şi sistematice în întreaga ţară, aceasta pentru un început, început care se va adresa în primul rând comunelor, în care în cursul anului trecut au fost epidemii de febră tifoidă sau dizenterie, pentru ca odată aceste fântâni realizate, să putem pe de o parte oferi locuitorilor apă bună de băut iar pe de altă parte să putem să închidem şi desfiinţăm vechile fântâni, cauza atâtor boale şi nenorociri.

De asemeni, o problemă care preocupă ministerul este aceea a înfiinţării sau susţinerii de brutării în mediul rural, mai ales în satele, în cari pelagra a făcut progrese îngrijorătoare şi a adus atâtea victime.

Alături de această preocupare, trebue ca personalul sanitar de stat, cu concursul autorităţilor, să convingă şi să împiedece ţărănimea de a planta şi cultiva vita de vin terasă, până la găsirea soluţiunii desfiinţării ei pe toată suprafaţa ţării noastre, singura măsură eficace şi atât de importantă în profilaxia alcoolismului şi urmărilor lui.

Pentru tratamentul guşii se vor face însemnări necesare în scop de a se asigura procurarea de sare iodată, pe regiunile stabilite.

Preocuparea insistentă de a face ca fiecare ţăran să-şi sădească în ograda lui zarzavatul necesar alimentaţiunii, va trebui să fie o acţiune pozitivă în cursul acestui an.

Alături de această acţiune de igienă şi profilaxie şi pe tot timpul anului, întreg personalul medical va trebui, ca, într'un efort comun, să continue opera atât de valoroasă şi atât de bine primită a echipelor de specialişti, cari, în ciuda tuturor greutăţilor întâmpinate, au afirmat un suflet, au adus cel mai mare sprijin sănătăţii şi-au creiat acea mentalitate plină de interes a ţărănimii noastre, pentru îngrijirea sănătăţii ei.

Experienţa făcută în anul trecut a stabilit normele de procedare, a creat drumuri de înfăptuiri şi ne-a pus în faţa unei realizări, a căror valoare nu va putea diminua, de cât dacă s'ar renunţa la tot ce s'a făcut până acum.

*

In anul acesta, ministerul îşi propune a da o deosebită atenţiune concentrării tuturor forţelor sanitare în 10 judeţe: Maramureş, Turda, Caraş, Argeş, Romanaţi, Constanţa, Cahul, Orhei, Iaşi şi Câmpulung, — aceasta în îndoitul scop:

1. De a putea completa aparatul de stat sanitar în măsura posibilităţilor bugetare şi a personalului sanitar superior şi inferior disponibil, prin organizarea cât mai completă a unei sau mai multe circumscripţii, după posibilităţi, de fiecare judeţ şi

2. De a putea studia cât mai amănunţit problemele de medicină socială, care se pun în mod mai acut în aceste judeţe, de a stabili un program cât mai apropiat pentru profilaxia acestor boale şi pentru a realiza cât mai neîntârziat o ridicare a sănătăţii locuitorilor din acel judeţ.

Alături de aceste două scopuri urmărite, se va căuta să se dea dispensarelor, spitalelor rurale, preventoriilor, sanatoriilor, spitalelor judeţene, laboratoriilor, etc. o organizare şi o întrebuinţare cât mai aproape de nevoi şi de realităţi.

Pentru realizarea acestei importante acţiuni, ministerul s'a adresat serviciului social, pentru ca în cadrul prevederilor legale şi cu sprijinul Fundaţiilor regale culturale să se realizeze o colaborare cât mai efectivă cu celelalte departamente, în scopul de a se creia în aceste judeţe circumscripţii sau plăşi model, care să servească în tot timpul pentru orientarea restului judeţului în toate ramurile de activitate şi pentru ca să se evidenţieze care este binefacerea şi valoarea unei bune şi cât mai apropiate colaborări.

Cu concursul atât de preţios, pe care Academia de medicină l-a găsit necesar să-l ofere acestei înfăptuiri, prin hotărîrea care a luat-o, ca cei mai reputaţi specialişti ai ţării noastre, calificaţi pe probleme sociale, să ia sub conducere, să studieze, să supravegheze şi să dirije întreaga activitate a aparatului sanitar de stat, în direcţiunea studiului acestor probleme în cele 10 judeţe, este nu numai dovada interesului deosebit pe care, o asemenea înfăptuire o ridică, dar mai ales este mărturia unui ajutor prompt şi eficace, pe care această înaltă instituţiune ţine să-l aducă în soluţionarea problemelor de ordin medico-social la noi în ţară şi deci pentru ridicarea şi apărarea sănătăţii poporului.

Ministerul apreciază că va găsi şi în anul acesta aceiaş participare a tuturor departamentelor şi a instituţiilor de stat sau particulare la opera de colaborare la care apelează pentru continuarea acţiunii începută în anul trecut, ale cărei înfăptuiri nu se pot valorifica decât prin continuarea şi susţinerea ei.

După bărbierit-imediat Tarr

căci Tarr calmează pielea iritată. Usturimile dispar, faţa devine moale, catifelată şi: dezinfectată. Intrebuinţând Tarr nu mai aveţi coşuri şi nici eczeme. Tarr este un produs ştiinţific.

SCHERK

Puet de o vară din crapul auriu de Olt
pentru repopularea bălţilor şi eleşteelor din Oltenia şi Muntenia
vinde Ferma Ion Marian
Piatra Olt, Jud. Romanaţi
sub 100 grame bucata, Kilogramul Lei 60
peste „ „ „ „ „ 70
Comenzi se primesc în cursul lunei Martie pentru predare la 1 Aprilie. 3389

Avem stocuri foarte frumoase şi bogate din ARBORI FRUCTIFERI şi pentru PARCURI şi STRĂZI, BRAZI şi ARBUŞTI de ornament.
Timpul fiind foarte avantagios pentru plantări noui vă sfătuim a consulta CATALOGUL nostru ilustrat şi a comanda la timp pentru a vă putea servi cât de bine.
PSB
PEPINIERELE ŞTIRBEY, Buftea
Reprezentanţa generală Bucureşti, Str. Banului 2. 5691

LICITAŢII PUBLICE

= 12 Aprilie, ora 10, Şc. normală P. Neamţ: aprov. carne, pâine, coloniale, lemne, medicamente, benzină, uleiu, furnituri de cancelarie, cărţi.

= 22 Martie ora 10, garniz. Chişinău, aprov. pâine, chifle.

= 27 Martie ora 10, manutanţa garniz. Cernăuţi vinde 7 vag. tărâţe de grâu.

= 30 Martie ora 10, garniz. Ismail vinde 11 vag. tărâţe şi 2 vag. gozuri.

= 31 Martie ora 11, arsenalul Târgovişte, aprov. fierărie, scule, oţel, pielărie, vopselărie, cositor, lemnărie, instrumente de desemn, dulapuri oţel, etc., 460.000 lei.

= 31 Martie, M. L. P. C. dir. tehnică şi serv. drumuri jud. R. Sărat concesionează pe 4 ani transportul de pasageri şi bagaje R. Sărat-Racovita.

= 28 Martie ora 10, adm. financiară Timişoara dă cu chirie 2 prăvălii şi 3 apart.

= 31 Martie ora 9, primăria Bistriţa, serv. econ., aprov. materiale, rechizite, 77.500 lei.

= 4 Aprilie ora 11, primăria Cernăuţi, aprov. 50.000 kg. ovăz.

= 31 Martie ora 17, primăria Constanţa dă cu chirie 6 gherete piaţa Carol.

= 5 Aprilie ora 11½, primăria Deva c. 8, prelungire stradă, 995.000 lei; idem, ora 10, constr. pod beton armat, 570.000 lei.

= 31 Martie ora 10, primăria Gurghiu, jud. Mureş, vinde material lemnos, 231.722 lei.

Un interesant proces

între primăria oraşului Tg.-Jiu şi ministerul apărării naţionale

Ministerul a fost condamnat la 15 milioane despăgubiri

Tg.-Jiu, 15 Martie

Inalta Curte de casaţie a rezolvat — în sfârşit — un vechi litigiu dintre primăria oraşului nostru şi ministerul armatei, proces ce îşi are originea încă anul 1894, deci aproape 45 de ani.

UN SCURT ISTORIC

In oraşul nostru luase fiinţă de curând un regiment de infanterie, ale cărui cazărmi se ridicaseră în partea de răsărit a târgului, unde, însă, nu avea şi teren pentru câmpul de exerciţii, cum era natural. Ministerul de războiu, a solicitat primăriei oraşului, care era proprietara unei moşioare chiar alături de cazărmi, — 30 hectare teren, pentru nevoile regimentului local, obligându-se a-i da în schimb teren de egală valoare din moşia statului Porceni, la 20 km. de Tg.-Jiu.

După încheerea actelor, armata a intrat în posesia pământului, l-a amenajat potrivit intereselor sale, însă terenul dela Porceni nu l'a putut da primăriei, pentrucă între stat şi săteni — cari erau coodevălmaşi — s'a iscat o neînţelegere. Primăria a stăruit ani dearândul pe lângă ministerele armatei şi domenilor să-i dea terenul ce i se cuvenea — schimbul se făcuse în baza unei legi speciale, votată de parlament — dar au trecut ani după ani, fără nici un rezultat. Intre timp conducătorii comunei s'au schimbat, încât chestiunea cu terenul dela Porceni stăruia în mintea cetăţenilor doar ca o... amintire, edilii neglijând-o cu desăvârşire.

E adevărat că statul se afla în proces cu moşnenii dela Porceni, astfel că nu era în măsură să respecte obligaţiunile luate, dar acest lucru nu interesa deloc primăria oraşului, care îşi solicita un drept al său.

INCEPEREA PROCESULUI

In anul 1929, primarul oraşului, d. avocat Dim. Gh. Manofescu, răsfoind hrisoavele urbei, a dat de firul acestei afaceri, şi — cu încuviinţarea consiliului comunal, — a pornit proces ministerului apărării naţionale, cerând ori să i se lase liber terenul ocupat de armată, ori să i se achite contra-valoarea.

La prima instanţă de judecată — trib. Gorj, — ca şi la Curtea de apel Craiova, primăria a obţinut câştig de cauză. Ministerul a făcut recurs. Casându-se hotărîreae, procesul s'a rejudecat tot la Craiova, dar cu acelaş rezultat: câştigul primăriei. Si procesul a mers din nou la Casatie, care a statornicit definitiv dreptul primăriei Tg.-Jiu la o despăgubire de 15 milioane lei.

Odată sfârşit litigiul, primăria oraşului, — ale cărei interese au fost apărate, trebue să recunoastem, în legătură cu acest proces, de toţi primerii cari s'au perindat dela d. Manofescu încoace, — a somat ministerul apărării naţionale să-i achite suma datorată. Ministerul a prevăzut în bugetul anului în curs fondul necesar stingerii litigiului, astfel că după 1 Aprilie a. c., primăria Tg.-Jiu va intra în posesia sumei de 15 milioane lei.

CUM SE VOR FOLOSI ACEŞTI BANI

Să nu pară paradoxal faptul că târgujienii au şi făcut planul întrebuinţării acestei sume, pentrucă deşi ea n'a intrat în cassa primăriei, siguranţa încasării nu suferе îndoială. Se zice — şi ne vom face o plăcere să ascultăm cuvântul d-lui primar, pe care îl vom împărtăşi curând cetitorilor noştri, — că e vorba de atacarea celor două mari probleme care frământă de atâta vreme urbea noastră: Apa şi canalizarea. Desigur, cu cele 15 milioane lei nu se pot termina lucrările, dar un lucru e cert: Se pot începe. Şi, odată început, lucrul trebue terminat.

Despre aceasta, zilele viitoare.

J. Bb.

Crima unui paznic

Hârşova, 15 Martie

Femeea văduvă Ahimia Serghie Zenovei, din Ghindăreşti, s'a dus zilele trecute să adune lemne în pădurea de peste Dunăre, pe teritoriul com. Vlădeni, jud. Ialomiţa. După aceea s'a dus la coliba paznicului Călin Dache, originar din Piua-Petrii (Ialomiţa), cu care avea legături de prietenie. Aici, la paznic, de faţă mai fiind o femee şi un barcagiu, au băut toţi vin. In acest timp paznicul Călin Dache scoţând un revolver l-a îndreptat, în glumă, spre femeea Ahimia Zenovei. Revolverul fiind încărcat a luat foc. Glontele a omorît femeea pe loc.

Criminalul dându-se seama de întorsătura glumei şi-a trântit câteva lovituri în cap cu revolverul, după care a dispărut.

Cazul a fost anchetat de şefii posturilor de jandarmi din Ghindăreşti şi Vlădeni.

Criminalul n'a fost încă prins.

Realizările cooperaţiei româneşti in Ardeal

Adunarea generală a cooperativei forestiere „Negovanul" din Sibiu

Sibiu, 14 Martie

In sala cinematografului „Corso" din localitate s'a ţinut Duminică, 12 Martie c., la ora 9 dim., cea de a patra adunare generală a cooperativei forestiere „Negovanul".

Adunarea a fost prezidată de d. Ion N. Ciolan, preşedintele cooperativei forestiere, asistat de d-nii: Dumitru Botârel, Vasile Moşoiu şi Sava Luca, secretarul adunării.

La masa prezidenţială se mai aflau d-nii: ing. inspector Victor Ciolofan, delegatul permanent al Institutului naţional al cooperaţiei cu îndrumarea şi supravegherea operaţiunilor cooperative; d. dr. Ion Fruma, vicepreşedintele consiliului de administraţie; d. Mina Grădinaru inspector al cooperaţiei din ţinutul Mureş; Teofil Dobriţoiu, şeful contabil al cooperativei.

Inainte de deschiderea adunării generale, se păstrează un minut de reculegere în memoria patriarhului dispărut dr. Miron Cristea.

D. preşedinte al adunării **I. N. Ciolan**, după-ce constată că sunt prezenţi mai mult decât două treimi de membri societari, declară adunarea deschisă, după care salută prezenţa d-lui inspector inginer Victor Ciolofan, delegatul Institutului naţional al cooperaţiei şi pe d-nii: ing. silvici N. Dogariu şi I. Andrei.

CUVANTAREA D-LUI INGINER VICTOR CIOLOFAN

D. insp. ing. Victor Ciolofan, a spus în rezumat următoarele:

Fiind delegat al I.N.C. cu îndrumarea şi controlul tuturor operaţiunilor cooperativei „Negovanul", particip la cea de a patra adunare generală, fiind mânat de un îmbold pe care îl am faţă de această cooperativă unde lucrez de 4 ani. Aţi înfiinţat această cooperativă la 18 Noembrie 1934 cu 60 membri şi cu un capital vărsat de 66.000 lei. Constat cu mulţumire că până la 31 Decembrie 1938 s'au înscris 530 membri, cu un capital vărsat de 823.650 lei.

Această cooperativă s'a înfiinţat cu cel mai frumos scop: pentru a pune în valoare pădurile statului şi ale comunelor din care faceţi parte — în condiţiunile cele mai bune şi rentabile pentru Stat şi d-voastră, cari sunteţi chemaţi să exploataţi aceste păduri cu muncă românească. Prin înfiinţarea acestei cooperative s'a îmbrăţişat cel mai arzător ideal al românismului: naţionalizarea exploatărilor şi a industriei forestiere, care până mai ieri se aflau 99 la sută în mâinile străinilor.

Este o mândrie pentru noi toţi românii, când vedem că pentru prima dată în viaţa Ardealului nostru milenar ajunge ca organizarea românească a cooperativei forestiere „Negovanul" să pună toporul şi firezul în pădurile statului de pe Valae Sadului şi în pădurile comunelor Boiţa, Tălmăcel, Râul Sadului, Mohu.

Incheind, d-sa mulţumeşte consiliului de administraţie, comisiei cenzorilor şi tuturor funcţionarilor cooperativei, pentru munca devotată pe care au pus-o în executarea tuturor lucrărilor destul de grele din cursul anului.

CUVANTAREA D-LUI IOAN N. CIOLAN

Luând cuvântul d. Ion N. Ciolan preşedintele cooperativei, după ce mulţumeşte d-lui inspector inginer Victor Ciolofan pentru preţioasele îndrumări date cu privire la bunul mers al cooperativei, îşi exprimă regretul că nu poate prezenta activitatea în imagini a cooperativei, activitate care s'a turnat în chip atât de minunat în filmul care s'a rulat la Sibiu şi Bucureşti.

In legătură cu evoluţia capitalului social, d. preşedinte face un stăruitor apel către membrii adunării generale în sensul de a majora capitalul social, nu pentrucă cooperativa ar avea nevoie, dar mai mult pentru a arăta forţa ce aceasta o prezintă în viaţa economică a acestei judeţ.

In continuare, d-sa face un amplu expozeu privind achiziţionarea pădurilor, precum şi exploatarea lor, evidenţiind greutăţile întâmpinate cu achiziţionarea lucrătorilor angajaţi la exploatare, care trebue să fie recrutaţi din regiuni îndepărtate.

In altă ordine de idei, d. I. N. Ciolan arată că cooperativa, deşi tânără şi luptând cu mult greutăţi, a acordat numeroase ajutoare în bani, material de construcţie, lemn de foc, şcolilor, bisericilor, caselor culturale şi populaţiei nevoiaşe.

D-sa îşi încheie darea de seamă prin a mulţumi d-lui inginer inspector Victor Ciolofan, controlorul statului şi îndrumătorul de fiecare zi în punct de vedere tehnic al cooperativei, precum şi corpului de funcţionari în frunte cu şeful contabil Teofil Dobriţoiu.

In continuare, d. Ion N. Ciolan arată situaţia activă şi pasivă a cooperativei.

D. ing. inspector **Victor Ciolofan** roagă adunarea generală să aprobe pentru anul 1939 să se plătească funcţionarilor aceleaşi salarii din anul 1938. Mai ales că la fiecare Crăciun funcţionarilor li se dă câte o gratificaţie egală cu salariul pe o lună, iar la finele anului li se mai dă şi primă de muncă, care deasemenea este egală cu salariul pe o lună.

D. dr. **Ioan Fruma** arată că nu e bine să se majoreze salariile cu aceiaşi procentualitate pentru toţi şi se autorizează consiliul de administraţie, care împreună cu delegatul I.N.C. să verifice la ce posturi s'ar mai cuveni în mod echitabil, vreo majorare.

D. inspector **Victor Ciolofan** confirmă că în adevăr sunt câtiva funcţionari cărora ar fi necesar să li se majoreze salariul cu mici sporuri. Adunarea generală aprobă cu unanimitate propunerea de a se da sporuri numai la cei îndreptăţiţi şi cu aprobarea I.N.C.

La sfârşit d. **Mina Grădinaru**, inspector al cooperativei din ţinutul Mureş, îşi exprimă satisfacţia pentru a fi putut constata roadele binefăcătoare pe care le-a adus cooperativa „Negovanul" în viaţa economică din această regiune.

Adunarea generală a luat sfârşit la ora 2 d. m. printr'o masă comună la restaurantul „Unicum".

CARTAGENA

Telegramele ne-au adus vestea rebeliunii flotei republicane concentrate la Cartagena, urmată de răsturnarea guvernului Negrin. După mai bine de două mii de ani, străvechea cetate feniciană reapare în istorie, cu rol hotărîtor, de data aceasta, pentru soarta poporului spaniol. Merită, credem, să-i consacrăm, pentru aceasta, câteva rânduri descriptive.

Spre miazăzi-apus de Alicante, dealungul coastei Mediteranei, se află „Campo de Cartagena", regiune închisă în interior de lanţul munţilor Carrascos şi Almenara. Dela „Mar Menor", — lacul sărat, despărţit de Mare printr'o îngustă fâşie nisipoasă, — coasta este ridicată şi stâncoasă până la lanţul Cartagena, de natură vulcanică, şi care conţine mari cantităţi de minerale, în deosebi plumb, exploatate încă din antichitate de către fenicieni şi cartaginezi.

In această zonă minerală, se înalţă oraşul Cartagena, capitala istorică, comercială şi industrială a regiunei, capitala departamentului maritim şi portul cel mai bun din cele bune ale Spaniei, la Meditarana.

Ales de către cartaginezi ca centru al dominaţiei lor asupra pământului iberic, oraşul şi portul Cartagena au ajuns astăzi să numere aproape o sută de mii locuitori, bineînţeles cu cei din suburbii, mine, fabrici şi alte întreprinderi din apropiere.

Dar, afară de faptul că această cetate este situată într'o regiune minieră, este în acelaş timp şi cel mai strategic port de răsboiu; de aceea şi posedă de fapt cea mai însemnată flotă.

Oraşul propriu zis este clădit pe coasta unei impunătoare coline, care sfârşeşte în port sau, mai bine zis, în Mare. Apărată prin armament, era mai ales apărată prin poziţiile ei naturale.

Sosind din largul Mării nici nu poţi vedea oraşul. Călătorului i se arată doar două înălţimi impresionante, încununate de fortăreţe, în flancul cărora sunt puzderie de baterii de tunuri grele îndreptate spre gura portului şi în spre largul Mării.

Vasele trec printre aceste fortificaţii severe şi intră în acel lac despre care am pomenit mai sus, şi care pare fundul unei imense farfurii adânci. Aci este portul. Iar, departe, înapoia lui, de abia la o cotitură, răsare înaintea ochilor oraşul Cartagena, ca un imens amfiteatru. Cu cât te apropii începi să distingi clădirile şi uzinele, fără a mai socoti marele număr de bastimente de răsboi şi vase de comerţ, care sunt presărate nu numai pe întinsul apei, dar şi pe uscat. Căci acest port este nu numai unul din bazele navale ale Spaniei, dar are şi două formidabile şantiere de construcţii maritime, dintre care cel mai important aparţine statului spaniol.

Ca majoritatea oraşelor spaniole, după cum am spus-o de multe ori, şi Cartagena îşi are cartierele ei vechi, alături de cele moderne. Cele mai vechi sunt în apropierea portului şi sunt străbătute de străduţe înguste şi întortochiate, nu prea curate, după cum este şi normal, fiind în apropierea şantierelor. In aceste cartiere, ai mai mult impresia că te-ai rătăcit într'unul din oraşele depe coasta africană.

Dar ajungând în centrul oraşului, complet modernizat, rămâi uimit de aspectul străzilor largi şi bulevardelor ce par trase cu linia şi cu compasul, drepte şi paralele între ele. Centrul oraşului este şi centrul comercial, centrul transacţiilor, precum tot aci se găsesc teatrele, marile cafenele, marile magazine, însfârşit, aci era centrul vieţei moderne şi elegante a unela din cele mai vechi cetăţi istorice.

Ceiace atrage atenţia vizitatorului în acest oraş, este portul locuitorilor săi: bărbaţii, în cea mai mare parte, poartă nişte pălării de pâslă, cu boruri largi dar drepte, al căror fund rotund şi plat e ceva mai îngust sus de cât în jurul capului, şi sunt îmbrăcaţi cu vestoane scurte până mai sus de talie, în jurul căreia îşi înfăşoară un fel de brâu de culoare, — în mod obişnuit, neagră. Acest costum dă cartaginezilor o înfăţişare nu numai pitorească, dar în acelaş timp sveltă şi îndrăsneaţă. Talia este bine prinsă şi se văd mulţi bărbaţi cu umerii largi, atletici, dar cari au talia în schimb foarte subţire.

Toţi sunt bruni, iar femeile nu se deosebesc mult de andaluze. Ele se îmbracă în culori vii, iar splendida mantilă, — acea dantelă ce şi-o aruncă peste păr, — nu lipseşte din gâteala nici uneia.

Belşugul nu lipsea din acest oraş şi port, iar viaţa era din cele mai vesele, căci locuitorii au spiritul vioi, le plac discuţiile, iar motive de supărare nu prea aveau, atunci când pacea se aşternea peste vechea lor cetate.

In cartierele vechiului oraş se găseau barurile şi tavernele cele mai excentrice. Un public destul de numeros frequenta aceste localuri cu un caracter special. Iar conversaţiile se învârteau în jurul a două subiecte: luptele cu tauri, cea mai mare pasiune a spaniolului şi politica de idei, ea însăşi destul de pasionată chiar în timp de pace.

In Cartagena munca era bine remunerată, şi lucrătorul trăia cu adecărat bine. Vinul le aromea viaţa de muncă, iar distracţiile nocturne erau foarte căutate.

Cartagena era portul de unde nu lipsea lucrul, ci dimpotrivă, căuta mereu muncitori bine retribuiţi. Era oraşul industrial cu o importanţă mereu crescândă, era oraşul cu oameni mulţumiţi, căci afacerile mergeau în toate sezoanele anului.

De ce să ne mirăm atunci, că depe buzele cartaginezului numai rar dispărea zâmbetul, care mai luminos ca orice, exprima bucuria